

Lan rừng

Bình-nguyên Lộc

Ông Xương Ký không bót tốc lực, quanh gấp để chạy vào sân nhà và nơi đó, ông thắng xe một cái kết rít dài lên.

Nhưng ông thất vọng lắm. Nơi thêm nhà, chỉ có vợ chồng ông Trần đứng đợi ông thôi. Ông chạy xe một cách thể thao như vậy cốt để cho một người kia thấy, nhưng người đó lại vắng mặt.

Ông hơi lo trong bụng và tự hỏi: „Hay là nàng bệnh tình linh?“. Ấy, vào phút chót, con người hay bị hụt giò như thế. Ông lại bàn thầm: „Hay nàng giả đau để có có thói thác? Nhưng không, xem ra, nàng đã nhẫn nại chịu số phận rồi kia mà!“ .

Người khách đi xe hơi, tươi nét mặt ra và chào chủ nhà rất lễ phép. Vợ chồng ông Trần cũng đủ lễ trả lại, nhưng nét vui tươi của hai ông bà rất là gương gạo.

Ông Trần hỏi cho có chuyện mà nói, để khách đỡ bỡ ngỡ:

- Xe không có mui à?
- Thưa có chớ. Nhưng chiếc xe này kiểu tối tân, mui xe bí mật và ngộ nghĩnh lắm. Xe mới qua tới là tôi lấy ra liền.

Đó là một chiếc xe hình dáng vừa vạm vỡ lại vừa nhanh nhẹn, sơn màu lam lợt. Đuôi xe hơi dài quá. Xe lại giống hệt xe trần, không thấy dấu vết sườn mui đâu cả.

Ông Xương Ký chỉ giải thích mập mờ như thế mà không chỉ coi mui ấy giấu ở đâu. Ông lại hỏi một câu cốt dang ra xa đầu đề:

- Thưa bà, cô Thu sửa soạn chưa xong, hở bà?
- Xong rồi, nó sắp ra đây. Cả nhà tôi ai cũng đúng hẹn cả.

Bây giờ khách đã xuống xe, đã đến gần chủ nhà. Hai người đàn ông bắt tay nhau. Khách có vẻ sốt ruột. Bà chủ nhà kêu với vào trong:

- Thu a ! Ông Xương Ký đợi con đây !

Không nghe đáp, nhưng tiếng giày báo có người đi ra, rồi quả nhiên cô Thu đã hiện nơi khung cửa, tay xách va ly.

Người con gái ấy mặc toàn đen và gương mặt u buồn cùng với màu sắc tang tóc kia gọi ra một tuyệt vọng vô biên. Nhưng quả cô ta đẹp tuyệt trần. Không kể chi tiết nhỏ mọn là nước da trắng mịn nổi bật lên bên cạnh y phục và màu tóc, màu mắt đen huyền, toàn thân cô là một bài thơ ca ngợi đường nét huyền hoặc của những pho tượng cẩm thạch cổ điển Âu Châu.

Ông Xương Ký mỉm cười rất vô duyên, nghiêng mình rất vụng về để thi lễ. Cô Thu chỉ hơi ngả đầu. Bà mẹ giục:

- Thôi con đi kéo trưa, nắng lên rồi mệt đa !

Nói xong bà đưa tay giành valy với con. Bà biết con sẽ không buông, nhưng như thế bà sẽ có dịp kéo valy và cả nó ra xe.

Ông Trần chỉ đứng lặng nhìn, vẻ mặt bất nhẫn.

Người khách chạy vội trở ra xe và làm một việc mà hồi nãy ông cố ý quên. Ông bấm vào một cái nút tức thì mui xe từ từ mọc lên. Mui xe là những tấm kim khí sáng trắng, tấm này đè lên tấm kia, xếp lại, kéo ra được, tất cả chôn giấu giữa lưng nệm sau và đuôi xe. Mui vừa mọc vừa bò ra, tới phía trước rồi cúi xuống níu lấy tấm kính cản gió. Ông Xương Ký lại quay kính cửa, kính này lại mọc lên đến đụng mui xe, hai thứ ấy ôm lấy nhau, khít rịt, một hộp bụi vào cũng không lọt.

- Kiểu tối tân, ông Xương Ký mỉm cười mà nói thế, mắt nhìn giai nhân để rình một vẻ thán phục nơi gương mặt nàng. Nhưng cô Thu vẫn thản nhiên như tượng đá.

Ông Xương Ký không mở cửa xe cho người đẹp lên, lại mở đuôi xe. Một bồn rửa tay bằng sứ trắng men trắng nằm sẵn trong ấy. Chủ xe vặn một cái nút, tức thì có nước chảy ra.

- Kiểu tối tân, ông ta lại khen.

Nhưng thấy không ai xúc động cả, ông ta đành thôi và mời cô Thu lên bằng trước.

Bà Trần giọng van lơn nói:

- Em nó còn dại lắm, xin ông thật tình sửa dặt nó. Bề gì rồi ông cũng cưới nó nay mai, ông hãy nương nó, chớ nên có gì đáng tiếc.

- Thưa bà, tôi hiểu.

Hai người trên xe chào hai người dưới đất, rồi chiếc xe tháo lộn ra đường một cách kiểng hiệp như khi vào.

Phụ nữ đẹp ngồi trên chiếc xe đẹp bên cạnh một thanh niên đẹp thì đó là cảnh đẹp. Phụ nữ đẹp ngồi trên chiếc xe đẹp bên cạnh một người đàn ông đứng tuổi, tóc nhuộm hoa râm, cũng vẫn là cảnh đẹp.

Nhưng trong trường hợp trước, người ta nghĩ nay đến sự xứng đôi vừa lứa. Trong trường hợp sau, người ta đoán đó là một ông cha góa vợ đưa con đi đầu đó. Cũng chẳng hề gì. Ngặt ông Xương Ký lại muốn người ta nghĩ khác, nghĩ theo trường hợp trước, và biết chắc là muốn thế không được, nên ông ngược ngược lại. Cô Thu cũng một tâm trạng với ông. Cả hai cùng khó chịu.

Ông Xương Ký muốn nói cái gì để bớt ngược, nhưng vừa tìm ra được một câu hỏi xoàng là ông lại phải do dự ngay từ tiếng đầu. Ông muốn kêu cô Thu bằng em nhưng không đủ can đảm. Mà kêu bằng cô thì cũng tức. Ông là vị hôn phu của Thu kia mà!

Ông Xương Ký góa vợ đã lâu. Ông Trần là bạn ông, lớn hơn ông bốn tuổi. Ông Trần là giáo viên về hưu. Không cam với hưu bổng, ông ta mở trường tư. Lỗ lỗ, nợ nần. Ông Xương Ký giúp cho để ông ta chịu đặng. Nhưng giúp mãi mà ông Trần cứ lụn bại, thành ra số nợ, sau khi đổi chủ, cứ to lên. Năm nay thì ông Trần kiệt quệ. Chỉ

là bạn thường thôi chớ không thân thiết ơn nghĩa lắm, ông Xương Ký rất sốt ruột vì số tiền kẹt chết của mình. Tích thâu bất động sản của nhà trường, chỉ vót vát được mớ nào mà thôi, mà lại tội nghiệp ông Trần nữa. Nhưng một hôm ông Xương Ký lại nảy ra ý muốn tục huyền. Ông soát lại những phụ nữ mà ông quen biết và rút cuộc chấm cô Thu.

Quyết định đó là sự dỏ chứng của cái tuổi quá thì của người đàn ông. Ông năm nay bốn mươi hai, tuổi khó khăn mà người đàn ông lắm khi ngỡ trẻ như hai mươi. Nhưng ông xét kỹ, không thấy phạm luân lý. Cô Thu trẻ hơn ông những hai mươi tuổi. Phải. Nhưng ông không vợ, và cưới xin thật sự kia mà!

Cái ngày mà ông tỏ ý muốn cho vợ chồng ông Trần nghe, ông bà này bỗng như lão đảo say rượu. Một tuần lễ sau, sau khi nghiên ngẫm điều kiện của ông Xương Ký đưa ra là hủy hết số nợ, lại viện trợ thêm hai mươi vạn để tiêm thuốc khỏe cho trường, ông bà Trần thấy rằng hôn nhơn này, nghĩ kỹ ra cũng không có gì xấu hổ cho lắm.

Còn một điểm khó khăn nhứt là cô Thu. Thu là nữ giáo viên nơi trường của cha. Nàng trẻ đẹp, rất trẻ, rất đẹp, không lẽ lại ưng ông già tóc bắt đầu điểm trắng.

Bà Trần thạo tiếng ngoại quốc, có đọc truyện cổ tích Tích Tân và Ý Sơ của Pháp. Bà cứ mơ hão có được thứ tiên được yêu đương mà bà Hoàng hậu ấy đã trao cho con gái là công chúa tóc vàng Ý Sơ để nàng này uống lúc đi về nhà chồng, hầu yêu được người chồng già là ông vua hiếu sắc kia.

Không có thuốc tiên, bà đành sử dụng những phương tiện thiết thực hơn: thuyết lý cho con thấy rõ nỗi nguy của nhà và hôn nhơn ấy là cơ hội may để cứu vớt những ngày cùng của ông bà: khi Thu đã nuốt nghẹn nhận lời, ông bà lại cho hai „trẻ“ gặp gỡ nhau thường để Thu bớt xúc tâm lần lần.

Ông Xương Ký thì tham lam hơn, mong Thu yêu mình. Ông đã nịnh đầm, đã biếu quà, đã lịch sự, đã thơ mộng, đã ăn tiệc, nhưng vô hiệu quả.

Nay ông xin đưa vị hôn thê đi Ban Mê Thuật cốt để khoe những mặt khác của ông: ông còn khỏe và rất thể thao; lái xe hơi chạy đường xa như không không, leo đồi, trèo cây, lội rừng, băng suối tắm nước hồ lạnh, thầy thầy không thua ai. Và biết đâu, trong một phút kia, giữa cảnh hùng vĩ của cao nguyên, trên bờ các suối mơ khảm toàn rêu non, nàng lại không cảm bài thơ man rợ của rừng sâu, và khi cảm xúc, lại không yêu được người dìu dắt ở bên cạnh nàng?

Ông bà Trần, vốn biết ông Xương Ký đứng đắn và thành thật nên ưng thuận. Cô Thu thì một liều, ba bảy cũng liều. Và cuộc quảng cáo rầm rộ xui cô cũng muốn biết đất mới Ban mê thật ra sao, biết những Sơn nữ hồn nhiên mà cô rất thích qua các tiểu thuyết đường rừng lãng mạn. Với lại chính cô cũng cố gắng để yêu cho được người chồng già, cho đỡ khổ tẻ lấy chồng so le của cô.

- E... m... cô có đem theo đủ các thứ cần dùng chớ ?

- Có.

Một câu hỏi hơi dài, một câu đáp quá ngắn. Rồi thôi. Những cặp vợ chồng son trẻ trên những chiếc xe mà họ gặp dọc các phố lại càng khiến họ khó chịu hơn. Có những đôi trai gái rất xấu xí trên những chiếc xe khố, có những đôi trai gái chệnh chông vói nhau về sắc đẹp trên những chiếc xe tầm thường. Nhưng họ lại ước nếu được như vậy còn đỡ hơn.

Khi qua khỏi cầu Bằng Ky, ông Xương Ký cho phóng xe mau để qua mặt những chiếc xe trên đó có người cứ ngó ngoái lại mà dòm. Ông ghét nhất là vếtpa có đèo phụ nữ, vì luôn luôn đó là những cặp rất xứng lứa, và người ham mặc sơ mi ngắn tay để khoe bắp thịt của mình.

Khỏi ngã ba Bình Triệu, họ qua một cánh đồng minh mông mà người địa phương gọi là đồng Chó Ngáp. Gió thổi vù vù lại thêm năm nay, cái lạnh của tháng chạp còn chần chờ ở nán lại lâu quá, nên Thu rùng mình rồi khoanh tay lại trước ngực.

Ông Xương Ký vuốt lại tóc mình. Tóc này ông nhuộm đen mấy tháng nay: Nước thuốc nhuộm cho tóc một màu đen kỳ dị và giả tạo, lại làm tóc cứng ra, không thể chải bằng gôm, bằng gì được nữa. Nó rối bởi trước gió ngược chiều nên ông thấy cần phải sửa sang lại cho nó có trật tự một chút và nhất là để lấy cánh tay đưa lên đó mà che, hầu liếc nhìn người bạn đang làm một cử chỉ khả ái.

Bỗng ông Xương Ký ngậy người, suýt lạc tay lái. Không, đừng ai nghĩ quấy gì hết. Đành là ông đang nhìn hai cánh tay khoanh lại trên ngực của Thu, và đành là ông đang nhìn cái ngực ấy. Nhưng quả không phải hình ảnh tuyệt mỹ kia làm ông say sưa.

Chính hai bàn tay trắng như bông của nàng nằm trên nền áo đen đã gây xúc cảm dữ dội ấy vì nó nhắc ông đột ngột nhớ đến một điều mà ông xao lãng mấy hôm nay, vì bạn chuẩn bị đi với người vợ chưa cưới.

Một năm nay, ở Sài Gòn có phong trào chơi lan rừng. Từ Đà Lạt, Gia Linh, Blao, Ban Mê Thuột người ta gõ trăm ngàn loại lan đem về bán tràn ngập đô thành. Ông Xương Ký không thua ai hết về mặt ăn chơi, hưởng thụ. Quanh nhà ông, toàn những lan là lan. Một hôm ông thấy một người đàn bà Âu cầm một khóm lan kỳ lạ: lan cánh trắng như tuyết, không có lấy một chiếc lá, dáng khô khan như nhánh chết, mà hoa lại đen huyền. Màu đen của bông lan ấy lóng lánh như nhung, lại lóng lánh sáng như bạc, nếu nhìn cánh hoa ngang mắt, ngũ lan này cũng nhiều như các thứ khác, ông không hỏi thăm người cầm, chỉ đi tìm mua, nhưng tìm mãi không ra.

Suốt mấy tháng, ông Xương Ký mơ thú lan đen kia. Ông chiêm bao thấy mình lên rừng và gặp cả một khu toàn lan đó. Ông sẫm soi huyền lan, vuốt ve nó và lạ sao, trong hoa hiện ra một sơn nữ da trắng, y phục đen, chạy trốn trong khói lá xanh rậm của rừng già. Người sơn nữ ấy mặt hao hao giống Thu và như Thu, cũng mơ buồn không dứt.

Đêm nào ông cũng thấy sơn nữ, khi nhập vào hoa, khi từ trong hoa mà ra. Vốn thuở nhỏ thích xem truyện Tàu và truyện đường rừng của ta, ông Xương Ký tin có hồn hoa, có yêu tinh lan rừng và sự tích huyền lan của ông, như thế, càng tăng thêm.

Đã bảo, tuổi quá thì rất khó khăn. Ông Xương Ký mơ mộng như một thiếu niên. Trong trí ông, các thứ đó bị xáo trộn lại: ông chạy tìm lan đen; hôn lan đen từ trên rừng sâu, cảm động trước tâm thành của ông, nên hiện ra để kêu gọi ông lên đó rước nàng về. Hay hôn ấy lại nhập vào xác của Thu cũng nên?

Ông Xương Ký định bụng thế nào cũng đi tìm hoa, tìm hôn hoa. Nhưng tứ hôm mời Thu đi Ban Mê Thuật với ông được rồi, ông mừng quá, quên mất người sơn nữ trong mộng.

Hai bàn tay no và non và trắng mịn ló ra khỏi hai tay áo đen mướt, nằm trên gò ngực huyền bồng xua mơ cũ tới. Người yêu ngồi bên cạnh đây rồi, gần gũi quá, nên không còn sức quyến rũ mạnh của người trong mơ nó hão huyền như bọt xà bông mà trẻ nhỏ thổi lên không trung, lóng lánh nhiều màu. Phải chăng là như vậy? Nếu không, sao ông vẫn mơ sơn nữ, mặc dầu ngồi gần Thu? Không, thật ra, gần Thu mà vẫn xa Thu như từ thuở giờ. Sự gần gũi về thể chất không thỏa mãn được tâm hồn ông Xương Ký, nó lảng mạn, nó mộng hão như một chàng trai trẻ. Thành ra gần Thu, ông không say sưa được mà vẫn ước mong chưa toại, và cứ mộng đến Thu qua hình ảnh hão huyền của hôn lan trong giấc chiêm bao.

Xe lướt gió vùn vụt. Sợ Thu lạnh, Xương Ký với tay mặt quay kính lên, rồi càng phóng mau thêm nữa. Qua những cầu gỗ hẹp, ông không thèm bớt tốc lực, chiếc xe nhảy lồng lên trên những đầu cầu bên kia. Ông Xương Ký mỉm cười, biết rằng Thu đang thót ruột. Chắc Thu sợ hãi và giận ông lắm. Nhưng qua những cơn giận ấy, thấy không việc gì, chắc chắn Thu sẽ nghĩ đến hai cánh tay của ông mà nàng sẽ đoán là còn rắn chắc, bắp thịt còn đủ sức dẻo dai, tinh thần còn đủ lanh lẹ, mắt còn đủ sáng tỏ. Rồi sau nhiều trận như thế, nàng sẽ quen đi, say tốc lực như say rượu bia nhẹ, trí nàng sẽ triền miên với cái động, lòng nàng sẽ mê man bối rối vì hai thứ tình trái ngược: kinh sợ và ham nhanh. Một khi tâm trạng ấy xâm chiếm lòng nàng thì nàng sẽ có cảm giác nhỏ bé, cảm thấy cần được bảo vệ và cố nhiên nghĩ đến người bên cạnh và sức khỏe của y.

Đành rằng tình yêu không đến sớm được liền sau cuộc say sưa đó. Nhưng quả những giây phút này là những hạt cát phù sa bồi đắp xây dựng lần lần mối tình mong ước.

„Còn nhiều dịp nữa mà! Ông Xương Ký tự bảo thầm. Rồi nàng sẽ thấy mình trèo cây, mình tắm suối lạnh“.

*

* *

Ông Xương Ký gọi Thu nơi nhà một người chị, chủ hiệu uốn tóc độc nhất tại thành phố Ban Mê Thuật, còn ông thì tạm nghỉ nơi trại của một người bạn, chủ đồn điền.

Cả hai người, không ai có ý xem hội chợ, nhưng ông Xương Ký cũng đưa Thu đến đó. Ông nghĩ trong một hội chợ nhà quê người đi xem chắc là cục mịch và sẽ không có những cặp vợ chồng xứng đẹp nó làm cho ông và Thu bị tự ti mặc cảm. Nhờ thế ông sẽ dạn ra, bảnh thêm được với vị hôn thê quá trẻ, và riêng Thu nàng cũng sẽ bớt

ngờ ngạc vì ông chồng quá già. Ông Xương Ký nhớ rõ là hôm qua, khi ra khỏi thành phố Sài Gòn là ông nghe dễ chịu ngay và lên dòm Thu thì nhận thấy mặt nàng cũng giãn ra như trút được một gánh nặng. Vì ra khỏi đô thành là thôi gặp những chàng và nàng tốt đôi, là khỏi bị ám ảnh vì sự so sánh thường xuyên giữa họ và mình.

Nhưng ông ta đã lầm. Người Sài Gòn ở đâu cũng có mặt cả, giữa cao nguyên họ vẫn lên để mà trẻ đẹp.

Người đàn ông đứng tuổi nào khác có thể hãnh diện được khi đi với một cô gái trẻ. Nhưng vị hôn phu này khác hơn họ. Ông không cần dư luận bên ngoài trầm trồ ông tốt phước, mà chỉ cần sự cảm thông giữa người yêu và ông thôi. Sự cảm thông này không có là ông tủi thân, là ông xấu hổ như nghe rõ chính Thu đang nói lớn lên để chê ông là già.

Ông Xương Ký đành phải trốn bằng cách chúi mũi vào các gian hàng. May quá, Thu bỗng vui lên và nói:

- Đẹp quá, đẹp quá!

Đẹp thật, ông Ký cũng nhận thế. Những tấm vải do người cao nguyên dệt, mới xem ngỡ hàng ngoại quốc. Chỉ có ba màu thôi: đen, trắng, và đỏ mà họ kết hợp lại thành những kiểu mẫu trang hoàng rất là mỹ thuật, màu sắc dùng rất tiết độ. Chỉ tiếc là sợi quá thô và mặt vải quá thưa.

Vải dệt thành những tấm dài từ hai thước đến trên ba thước. Ông Ký cầm lên một tấm rồi nhìn Thu hỏi trống:

- Cỡ may mặc được không?

- Thưa quá! Thu cũng đáp trống lại nhưng ông Ký nghe êm ái như ai vuốt lên tim mình. Đây là lần thứ nhì mà giai nhân thốt lời, và lần thứ nhất mà người đẹp trao lời với ông.

Đám bạo, ông xoắn tấm vải, hai tay cầm vải dang ra rồi phủ vải ấy lên mình Thu và nói:

- Đẹp lắm. Nhưng có vẻ cỡ sơ. Nếu... em mặc đầm thì may cũng được.

Nói được tiếng em, ông Ký thấy là dễ dàng quá. Chỉ khó lúc tiếng đó còn nơi cổ họng, chực vọt ra mấy mươi lần mà vẫn lấp ló như con đế hang. Bây giờ nó ra xong mà nghe sao mà không có gì khó khăn hết. Vậy mà từ lâu ông không dám nói, nghĩ cũng lạ.

Thu cúi xuống dòm vải nằm trên mình nàng, chống đầu gối ra để xem nó có dẹt, có nặng mình hay không và hai ngón tay mân mó số vải.

Vặt có sáng kiến mới, ông Ký nói, giọng reo vui:

- Hay là em may một bộ y phục trá hình mặc chơi. Phải, em choàng vải này lên mình, xem giống như một cô sơn nữ.

Nói tới đây, bỗng ông nhớ lại cô gái trong chiêm bao. Nhưng lần này sao người con gái ấy bớt quyến rũ nữa. Có lẽ nhờ gần được với người đẹp trước mặt. Dầu sao, ông cũng nghĩ đến lan đen mà ông tha thiết muốn có một kiểu mẫu trong vườn.

Thu ngược lên mỉm cười:

- May áo ghế bành thì được.

Ông Xương Ký mua năm tấm vải nền đen, và năm tấm nền mỡ gà, cả thảy đều để tặng Thu: Ông lại mua nào gạc nai, gùi, mác để biếu bạn hữu, ôm vác kè kè như hai vợ chồng mới, đi mua sắm để dọn nhà lần đầu.

*

* *

Cuộc đua voi, và đua ngựa không yên cương là một trận bụi không tiền khoáng hậu. Nhưng đó là trò mà Thu thích nhất.

Ông Xương Ký nghe mình hứng dứ lăm trước nỗi vui của người yêu. Ông còn chưa biết làm cái gì hơi động, hơi ôn cho nó có vẻ trẻ ra để xứng với vẻ hân hoan của bạn thì may quá, đoàn ngựa đua giải tán, lướt chậm tới chỗ hai người đứng.

- Anh ơi, cho tôi cỡi thử một chút chơi.

Ông xin liêu như vậy mà một người kỵ mã trai trẻ kia nghe hiểu, xuống ngựa liền và mời ông.

Ngựa tuy nhỏ thó nhưng không có yên cương gì cả. Nó lại có vẻ hăng lăm khiến ông Xương Ký đâm sợ. Biểu diễn trước người yêu mà thành công được thì tuyệt nhưng nếu rũi bị ngựa quăng xuống đất thì đi đời kết quả ít ỏi của cuộc chinh phục trong mấy ngày nay.

Nhưng không thể lùi được nữa, ông Xương Ký bậm môi, với tay níu gáy ngược rồi thót lên lưng nó. Không việc gì đáng tiếc xảy ra cả.

Con ngựa vưng theo cái thúc chơn của ông, bắt đầu nhảy. Nhưng mới chạy được một quãng, nó lồng lên, nhảy dựng lên như con chó đi hai chơn trong rạp xiếc. Muốn còn ngồi ngay được, nghĩa là thân mình khỏi nằm ngã nằm, vì lưng ngựa đã đứng sững lên như tấm vách, ông Ký níu chặt gáy ngựa và áp sát mình vào lưng con thú. Ngựa khó chịu, thôi lồng nữa, nhưng lại vục vặc đầu lia lịa để thoát gáy ra khỏi người cỡi. Tuy nó đã đứng lại bốn chơn như thường, nhưng người kỵ mã không dám rời lỏng cổ nó ra. Thoát không được, ngựa sai tán loạn, làm đủ trò chứng để quăng gánh nặng trên lưng.

May quá, nhờ ngựa nhỏ thó, nhờ ông Ký cố bám níu như đó là vấn đề sống chết, nên sau một hồi nổi loạn, con vật chịu thua. Nhưng ông Ký không dám trở tài lâu nữa. Bấy nhiêu đó hơi vừa đủ rồi, tiếp thêm, rũi không xong, sẽ khổ thân lại mang nhục trước giai nữ.

Bấy giờ áo ông Xương Ký ướt mồ hôi như vừa mắc mưa: Ông thờ không kịp và ở hai bên màng tang, ông nghe mạch máu nhảy như muốn bứt ra.

Ông trở về chỗ Thu đứng đợi ông, cố đi thật chậm để khi đến nơi, bớt thở cho dễ coi một chút. Khi đang đi, trong một giây, ông nghe choáng váng muốn té xỉu. Qua cơn đó, ông cảm thấy thân già mà cố làm trẻ thì thật là khổ. Tủi thân quá, ông bỗng nảy ra cái ý bỏ vãi tất cả. Hạnh phúc đâu chưa thấy mà đã khổ thân như tội đồ bị bắt buộc làm những công việc quá sức mình.

Nhưng dòm lại người ngọc đằng xa, ông nghe được kích thích như người leo cột mỡ vào những ngày hội, mệt nhoài ra, trèo lên tuột xuống hoài, mà vẫn cố gắng vì bị giải thưởng treo ở đầu cột lôi hút mãi.

Đêm ấy ông Xương Ký trần trọc đến khuya không chợp mắt được, Ông bận trí về sự dùng thì giờ ngày sau đó. Đưa Thu đi đâu cho nàng vui, mà ông lại trở tài được?

Người chủ nhà có mời đi săn. Đi săn bằng khí giới cổ sơ do người Thượng tổ chức. Nhưng ông sẽ làm gì được trong cuộc săn ấy.

Có lúc ông Ký nghe chán lạ. Ông cảm thấy mệt mỏi vì sự chinh phục thường xuyên này. Không phải chỉ mệt mỏi về thân thể mà về cả tâm thần. Cái gì mà không giờ phút nào khỏi nghĩ đến việc làm vui lòng người vợ chưa cưới?

Chẳng những thế, cuộc chinh phục sẽ bị tiếp tục một khi cưới xong người đẹp. Chồng già, vợ trẻ, không thể buông trôi như những cặp mà anh chồng không so le với vợ. Mệt ôi là mệt!

Ông Ký nhớ lại thuở trai trẻ, ông đã o mèò như bất kỳ ai. Ông đã chịu khó, đã bền chí một cách gian khổ, nhưng sao không thấy chán nản như bây giờ. Phải chăng vì thuở ấy, tình yêu, đối với ông thiêng liêng lắm. Ngày nay thì ái tình đã mất vẻ huyền ảo của nó, bao nhiêu ý đẹp đã tan, đã lắng xuống, chỉ còn nổi lều bều lên như bọt dơ, những cái gì chỉ dính líu đến vật chất mà thôi. Mà về vật chất, cố công như xưa là uổng công.

Tuy suy luận như thế, ông Ký vẫn không bỏ cuộc được vì ông đang ở vào tuổi quá thì như đã thấy trên kia. Không say đắm với tình yêu như hồi trẻ nữa, nhưng vẫn hơi điên dại như trai tở. Rồi cuộc ông nhắm mắt với quyết định ngày mai đưa Thu theo đoàn săn bắn của chủ đồn điền.

*

* *

Cuộc đất dạn sóng như mặt đại dương. Mà đây toàn là sóng thần cả. Không phải thần về sự cao, mà chỉ về sự rộng lớn thôi. Mỗi trái đồi to độ bảy tám mẫu, liên tiếp nhau trùng trùng điệp điệp như một bầy thú lưng gù đang ăn cỏ giữa trời.

Ở những khu đất không có rừng, bầy thú này hiện ra đông đúc như kiến.

Đoàn săn gần hai mươi người Thượng, toàn là phu ở đồn điền của bạn ông Xương Ký, người chủ đồn điền ấy, Thu và ông Ký.

Để cho gọn, dễ dấy trở, người Thượng hôm đó không thêm mặc y phục, chỉ đóng khố. Mười tám người không võ trang mà chỉ mang tù và. Còn hai người kia thì cầm mỗi người hai cây ná và mang mỗi người hai gùi tên thuốc.

Khi qua khỏi một cánh rừng, cả đoàn đổ ra một khoảng trống rộng bảy quả đồi.

Sau một lệnh của hai người Thượng đứng tuổi có võ trang ná, mười tám người kia túa ra, chạy lùi vào rừng trước mặt và hai bên.

Bọn người ở lại ngồi trên chóp trái đồi cao hơn hết ở giữa khu đất.

Đồi trọc lóc, cỏ đế cũng không cao. Họ như đang tắm lội giữa một hồ tắm mà bờ hồ là rừng xanh bao quanh đó.

Độ nửa tiếng đồng hồ sau, tù và khắp bốn phương tám hướng túa tên một lượt.

Hai người Thượng đứng lên giương ná, đặt tên vào, rồi trao cho chủ đồn điền và ông Xương Ký mỗi người một cây.

Giây lâu, nhím, trút, chồn, thỏ từ trong rừng rậm chạy tán loạn ra ngoài. Đây là một cuộc săn nhỏ, tổ chức mua vui, người đuổi thú đã ít oi lại không đi xa, nên không có thú lớn chạy ra.

Hai người Thượng bắn trước. Dây ná kêu lên một cái xạch, tên bay véo một cái là hai con vật ngã quay ra.

Ông chủ đồn điền bắn một phát, trật lất, rồi cười ha hả mà hỏi Thu:

- Chị xem tôi bắn có tài không. Nhứt phát là nhứt trúng...đất.

Thu thở không khí lành từ sớm đến giờ nên cũng trở nên vui tánh cười theo rồi vừa chỉ vừa khen:

- Mấy ông Thượng kia bắn sao mà y như là con vật bị cột gần sát họ.

Ông Xương Ký cũng bắn một phát. Trúng ngay đích, thật là may kỳ lạ. Nhưng con mồi lại là một con trút vảy dày và cứng nên mũi tên trượt lớt rơi xuống đất. Con vật tiếp tục chạy như không có gì xảy ra, khiến Thu nheo mắt cười giòn rụm mà chế nhạo:

- Coi con trút kia, nó lêu lêu mắc cỡ kia!

Ông Xương Ký sung sướng đến muốn rơi cây ná. Ông sung sướng vì bắn trúng mồi thì ít mà vì được Thu chế giễu thì nhiều. Sự chế giễu ấy không ác ý, trái lại chứng tỏ cảm tình, muốn thân mật và hàm kín đáo sự khâm phục tài bắn của ông.

Lần cỡi ngựa tuy không suông sẻ, và lần bắn này tuy cũng trực trặc nhưng quả đã khiến Thu có cảm tình đôi chút với vị hôn phu già. Chắc cô ta đã bảo thầm trong bụng: „Tuy không xong xại gì chớ cũng đỡ hơn các thanh niên ôm mặng- đô- lin, ôm ghi- ta nhiều lắm!“

Bắn được một phát, ông Xương Ký rất toại chí vì đã gần đạt mục đích. Chỉ gần đạt thôi mà toại nguyện được là ông biết không thể nào đạt hẳn. Tệ hơn hết, bắn lần sau, sẽ trật lất như ông chủ đồn điền kia.

Nhưng cái tánh muốn làm tàng, tới già con người bỏ cũng chẳng được. Nên ông ta lại toan bắn nữa.

Nãy giờ ông ta đã quan sát cách lên ná của người Thượng. Họ làm công việc ấy như chơi chơi: đuôi ná chống vào bụng, tay trái giữ ná, tay mặt vói lên vai để rút tên ở chiếc gùi mang sau lưng. Tay rút tên ấy lại hạ xuống và cùi chỏ của tay đó kéo dây ná. Cùi chỏ kéo dây vào bụng và cùng một lượt bàn tay đặt tên lên mình ná.

Cứ nhìn họ làm, ông Ký nghe dây ná rất mềm, cung ná rất dẻo và trò lên ná là trò trẻ con. Nên chi ông cũng lập y lại những cử chỉ đã quan sát được. Nhưng khi ông hạ tay rút tên xuống thì cùi chỏ của ông chỉ kéo dây ná vào bụng ông được vài phân thôi. Cung ná xem ra cứng rắn nhưong sắt, không chịu cong thêm một chút xíu nào cho dây dễ kéo. Cùi chỏ đè lên dây bấy giờ lại đau như bị thanh sắt quất vào và càng cố sức kéo, đuôi ná càng chống mạnh vào bụng đau như bị ai thọc gậy mạnh.

Rõ cuộc săn bắn này là một buổi chơi thể thao của những ông bụng bự, chỉ ngồi trên dàn mà xem người ta đá banh. Ông Ký và bạn ông cũng thế, đợi người ta lên ná sẵn mà bắn thì được, còn chính mình thì không cử động bao nhiêu. Cho đến con mồi cũng phải có người đuổi ra trước mặt chớ họ không chịu cực được mà lội rừng để tìm mồi.

Ông Ký nói gượng:

- Trời, đau nơi bụng chết đi thôi, làm sao mà tiếp tục chống để lên dây!
- Đâu anh chống dưới đất rồi lên thử coi.

Bạn ông Ký biết ông cố che lấp sức yếu của ông, nên đùa như thế.

- Không, như vậy lại càng không được. Khi mà nắm trái tay ai có sức trời kéo cũng chẳng nổi.

Tuy lỡ một dịp biểu diễn thể thao, ông Xương Ký cũng rất bằng lòng mà chưa mang nhục. „Ná mọi“ kia mà ! Nó nổi danh là cứng như thép, thì giương không nổi cũng chẳng xấu hổ bao nhiêu. Và lại, ông chỉ vì chịu đuôi ná vào bụng không quen thôi, chớ ná thì ông bảo kéo được kia mà. Thích một cái là Thu đi bộ thì thở hổn hển, còn ông thì không. Ông đã già đâu, bằng có là lội rừng, ông tỏ ra khỏe hơn cô gái hai mươi nhiều.

Người Sài Gòn lần lượt về và ngày hội chợ bế mạc, cảnh có vẻ như một đám hát đình nhà quê ngày đưa sắc thần.

Tỉnh lỵ nhỏ ấy thâm hồi lại sự sống bình thường của nó với toàn là những gia đình tận lực làm ăn để gây sự nghiệp. Đi rong phố, rất ít người, mà họ cũng đi đâu đó có việc gì chớ cũng chẳng phải đi khoe áo như ở Sài Gòn. Những cặp vợ chồng công chức đi dạo mát cũng rất là khiêm tốn, đến những người vợ tây sở cũng tỏ ra con nhà.

Cặp Thu - Ký nghe dễ thở bội phần. Lần này đôi bạn so le được người ta nhìn để trâm trở vì ông Ký dầu sao cũng “đẹp già”, và nhờ biết ăn diện nên xem cũng khá trẻ ra, nhứt là khi xen lẫn với toàn những người bạn làm ăn, ai cũng không tươi lắm. Họ hết bị nhìn bằng những vẻ mặt kinh ngạc như khi ở Sài Gòn hoặc khi đang giữa hội chợ.

Ông Ký nghĩ nếu ở đây luôn, sống với đồn điền, có lẽ hạnh phúc được nhưng ông biết chắc không thể chôn vùi tuổi hai mươi của người vợ trẻ nơi chốn thâm sơn này mà không bị phản đối. Tuổi hai mươi ham sống biết bao nhiêu! Nhưng họ ham sống với xã hội loài người, cái xã hội phù hoa, chớ để gì ham sống gần thiên nhiên hoặc gần xã hội cần cù ở đây.

Cô Thu cũng thấy là không khổ lắm nếu theo chồng sống trên các đồn điền này. Nhưng rồi nổi nhớ ánh sáng và tuổi trẻ ở đô thành luôn luôn ngùi ngùi như là nỗi sầu xứ của một kẻ lìa quê.

Tạm trong vài ngày này, cô thấy cũng dễ chịu và gần vị hôn phu già, cô lần lần tìm được thêm nhiều đức tánh của người này và cả nhiều chi tiết về sự trẻ đẹp muộn màng của hắn.

Thu có đọc một quyển sách ngoại quốc, trong đó có tác giả đề cao người chồng già. Người này giàu kinh nghiệm về mọi mặt, biết đoán ý muốn của vợ, biết xử thế với những bạn bè của vợ, sành đòi hơn người tình nhân trẻ tuổi nhiều. Thu nhận là sách nói đúng khi gần gũi ông Ký, nên cảm tình đối với vị hôn phu cũng bắt đầu nứt mộng đậm chồi.

Người con gái đang thì nào cũng đòi yêu đương. Nếu gặp người lý tưởng được thì tuyệt. Bằng không, lắm khi tình yêu đi lạc nên cũng đến lắm cô lầm lỡ với người già. Trong trường hợp Thu - Ký, lòng cô gái đang muốn phiêu lưu. Nề nếp nhà chắc chắn sẽ giúp cô khỏi ngã với ai hết. Nhưng người bạn già này, cô đang đòi lại cõi và cố sức yêu, nên cố nhiên tình yêu của cô bắt đầu lấp ló.

Ông Xương Ký đoán hiểu tâm trạng của Thu. Ông rất sành về lòng người nên mới có cuộc đưa Thu đi chơi này, thì sao bây giờ lại không hiểu được.

Nhưng quả là chán phèo, cái trái cấm ấy một khi đã gần hái được. Chán vì mệt mỏi quá rồi. Trên sân khấu, người Ký trẻ chỉ dán râu vào mép, bôi mặt sơ sịa và thêm vào đó một chút tài nghệ là làm lão già được, mà chỉ trong vài giờ thôi. Anh kếp già này, trái lại, không thể hóa trang được mà phải trở tài nghệ tuyệt luân ròng rã ngày này qua ngày khác để làm kếp nhứt trẻ trung thì còn khổ nào bằng. Cái khổ nghĩ chắc sẽ không bù lại được với cái hạnh phúc mong muốn, nên chán là phải.

Hồn lan rùng thế mà ít đòi hỏi hơn. Nó lại quyến rũ như một mọi nước xa đối với người bộ hành trên sa mạc. Sức nóng của nắng trưa đủ làm sai lạc thị giác của người này, nên mọi nước càng được trang trí bằng muôn ngàn màu sắc rực rỡ ma quái khác.

Ừ, lan rùng! Từ hôm lên rừng đến nay, ông Ký quên mất nó. Phải tìm nó mới được. Ông đã đưa Thu vào những thôn xa, đã thấy hàng vạn nhánh cây có lan bám vào, nhưng chưa hề gặp lan đen lần nào cả.

Có một buổi vào thăm một cái nhà dài của người Thượng, ông nhìn dưới bộ ván dài thấy một cành lan đó, mà đã héo khô. Người Thượng ở trong những ngôi nhà dài hai mươi thước. Ván cũng dài gần bằng nhà. Hôm đó, trên ván có mấy mươi người đang

lên cơn sốt rét ngã nước nằm la liệt nên ông không hỏi gì được. Từ đó, không hề thấy dáng lan đen nữa.

Hôm nay ông Ký đưa Thu đến một con suối ít người biết đến. Ông thích những nơi hẻo lánh, ông lại cố ý đi xa để tìm hoa lạ.

Riêng Cao Nguyên không dày mật như rừng dưới ta. Giữa những thân cổ thụ mọc rất hiếm những dây leo, những kè gai, những mật cật lá rè, nên ông Ký dắt bạn xâm nhập đại vào khối cây xanh, không theo những lối mòn mà ai cũng biết. Ông biết hướng con suối đâu, và đi liêu lĩnh như thế mới đổ ra được những bến lạ chưa hề thấy dấu chơn người.

Suối báo hiệu bằng một vùng đất hơi ẩm, phủ rêu nõn. Nó lại lên tiếng trước bằng lời chim như tụ về đó để uống nước. Đến gần sát bờ mới nghe thủ thi dưới lá.

Nếu một chiếc xuồng thả trôi theo dòng xuôi thì người ngồi xuồng có cảm giác là đi xe lửa và đang chun vào hang núi. Cây giao nhánh giấu mất dòng nước dưới mắt kẻ tò mò; suối sống âm thầm trong rừng sâu nên được một người ham sống âm thầm như thế tìm đến. Đây đó vài giọt ánh sáng nhều xuống từ trên vòm lá. Có giọt to như giọt nước máng xối lúc trời mưa lớn, soi sáng nếp sống thân mật bên trong. Hai người dòm xuống thì thấy dưới đáy một màu lục sậm, có nơi đen ngòm khiến Thu rừng mình tưởng tượng đến những con thủy quái hung dữ ẩn nấp đâu dưới đó trong một hang hiểm hóc nào. Nàng thò tay xuống nước rồi toàn thân mọc ốc. Nước lạnh như nước trong một ly nước đá bào. Cái lạnh lại theo **đi** mà chạy mau như điện đến lưng người. Đây là một thứ lạnh, khó chịu như cái lạnh dún mình lúc sắp đến cơn sốt rét rừng.

- Tắm em nhé, ông Ký nói.

Thu lắc đầu. Nàng có đem y phục tắm theo, nhưng vì ón màu lục đen dưới đáy nước, ngại sức lạnh của suối và nhút là e dè trước ông Ký nên nàng bỏ dự định tắm đó.

- Công trình đi đến đây mà không tắm cũng uống. Ông Ký vừa nói vừa cời ra y phục một cách tự nhiên. Cũng không nài nỉ thêm gì người yêu cả. Khi chỉ còn đồ tắm trên thân mình, ông ngó quanh quất và mừng rỡ mà thấy một cây quỳ. Cây như mọc lên được một thớ thì bị ai nuốn ngã nằm. Nó tiếp tục lớn lên bằng cách bò dài ra, và vô tình bây giờ dùng làm ghế được.

Ông Ký cầm tay Thu mà dắt đi, nàng không chống cự. Ông đưa nàng đến gốc cây quỳ ấy rồi bước lên trước mà nói.

- Thôi, em ngồi đây, đợi anh tắm mát vài phút rồi ta đi tìm lan.

Cây quỳ bò ra mặt nước nên ông Ký khỏi phải xuống, đợi Thu ngồi xong ông theo cây mà ra giữa suối như đi cầu khỉ.

Sách khoa học quả quyết rằng con người không già nơi tuổi tác mà già nơi sự suy mòn của thớ thịt. Có người sáu mươi mà thớ thịt còn tươi, trái lại có người ba mươi mà thớ thịt đã bắt đầu lão.

Nếu sách nói đúng thì ông Ký còn trẻ. Thân mình ông quả còn đều đặn, các bắp thịt quả còn sơn sỏ.

Không biết tuổi sâu hay cạn, ông cũng chấp tay phóng xuống vì thân cây mà ông đứng, không cao cho lắm.

Nước suối văng tóe lên rồi mặt suối khép lại sau gót chân người nhảy. Vài giây sau, ông Ký trôi đầu lên cách đó gần mười thước. Vì ông phóng xuôi dòng nên bây giờ phải lội ngược về chỗ cũ. Nước chảy thấy thì rất mạnh, thế nên ông Ký lội cũng vượt tới mau lẹ như lội rạch đất bưng. Khi về ngay cây quỳ ông nhắm nhía rồi lướt qua khỏi đó vài thước. Đoạn thả trôi xuôi trở lại. Trôi tới thân cây, ông từ dưới nước phóng lên, níu lấy cây quỳ, đánh đu lộn ngược nơi đó.

Ông đang say với sự khoe bắp thịt như một nhà điền kinh mê tập luyện vào buổi sáng, bỗng một tiếng kêu thất thanh của Thu trên bờ làm ông rúng rời. Ông Ký rơi xuống nước rồi không kịp nhìn, bơi sải vào bờ sau vài ba cử động mạnh của tay chon.

Khi ông trườn lên bờ thì thấy Thu đang té ngựa xuống và cũng lẹ như chớp, ông nhảy lại đóng quần áo, chụp lấy cây mác cán dài rồi day lại chặt chụp xuống một cái, sát đầu Thu.

Máu phun có vòi...

Đó là một con trần con, vụng về tập sự quất môi, hay giỡn chơi cũng nên, hết như con chó con lạ gì cũng cắn rồi tha đi cho đỡ ngứa răng. Thấy cô Thu ngon quá, nó quẩn chơi, chó con môi to như vậy, làm gì nó ăn được. Đuôi trần đang quẩn cổ vôi tháo lẹ ra trong lúc đầu lẫn lóc muốn bò thoát đi. Nó sẽ không bò được xa nhưng ông Ký cũng chẳng thèm biết tương lai đích xác của nó. Ông bện đỡ Thu lên, Thu mà giờ đây đang nằm trên tay ông, Thu ấy mặt cắt không còn một hột máu và nhả lại như nhòn góm cái gì.

- Em có làm sao không?

Thu mở mắt ra, rồi rùng mình:

- Chỉ nghệt thờ trong một giây. Nhưng nhìn quá, nó lang lảng, nhọn nhót ghê muốn chết.

- Chết là nó, chó không phải em. Em xem kìa...

- Thôi, ai dám ngó nó... Anh...

Giọng Thu nhõng nhẽo như trẻ con sợ ma, và tiếng „Anh“ thốt ra để toan nói một câu còn ngập ngừng nơi cổ họng, tiếng ấy hàm trách móc rất đáng yêu, có lẽ trách ông bỏ nàng một mình nên mới gặp nạn.

Người đẹp ở trong tay đây rồi! Người yêu lại không phải ở đó vì bị bắt buộc mà vì muốn ở để được bảo vệ. Người ấy đang nữu nịu, đang trách móc... Ôi, thân tiên là sự đụng chạm lần đầu trong đời niên thiếu với một người bạn lòng. Ông Ký quả nghe ngậy ngất gần được y như thế, nên như một chàng niên thiếu, ông bỗng đắm bối rồi, vụng về, không biết phải làm sao nữa.

Ông hồi hộp nhìn Thu, tiếc sao nàng không bất tỉnh như người cung nữ trong phim Địa ngục môn, và xấu hổ thấy mình như chàng tướng trẻ trong phim đó, hộp nước sôi để làm bộ cho nước, mà lại sợ sệt nhìn quanh dáo dác rất buồn cười.

Không, ông không hèn như chàng tướng trẻ ấy. Ông phải yêu đường hoàng chứ không được lợi dụng sự bất tỉnh của người đẹp để cho nước. Nhưng ông phải yêu lễ độ chứ không hỗn hào như một chàng trai hai mươi được.

Quyết định được thái độ, ông Ký tay nung vị hôn thê lên, mặt cúi lần xuống rồi chỉ đặt môi lên tóc nàng, hun thật nhẹ một cái ngẩn rồi thôi. Trong khi Thu rùng mình rồi ngây ngất dưới hơi thở ấm của người chồng chưa cưới thì ông Ký bỗng nghe một cảm giác thật kỳ lạ. Đó là một sự nhòm góm, không phải nhòm góm hương trời trong tay, mà giật mình đánh thót lên và vắng nghe đầu đây lời trách móc, hơn nữa, lời hăm dọa tội tù.

Tám tháng trời đeo đuổi, nửa tháng chinh phục không ngừng, hai phút lời hứa đến tim như muốn nhảy thoát ra khỏi lồng ngực, bao nhiêu ngày tháng công lao ấy đắm trong một giấc mơ hạnh phúc vô biên. Nhưng giờ đây, ê chề hối hận như lỗ tay đánh phải một đứa bé dại, sẵn phải một con khi non và lòng quặn thắt, đau trước tuyệt vọng, cảm hèn, khi ẩn trách của khi mẹ.

Ông Ký đặt Thu nằm xuống cỏ, nhưng nàng không chịu nữa.

Người con gái họ giữ gìn nét hạnh rất chín chắn. Nhưng khi đến lúc thấy không cần giữ gìn nữa, với một người nào, là họ sông sẻ một cách rất lương thiện. Đường họ đi, không đi thì thôi nhưng hễ đi thì sông như đi trên một đại lộ, không quanh co, không ngập ngừng một cách ích kỷ như ta. Hơn thế, nàng vừa mới yêu trong một phút, lần đầu tiên trong đời nàng. Tình yêu chỉ có thế thôi à? Không, nàng không chịu bị thất vọng. Ông Ký đành phải tiếp tục nâng đỡ người vợ chưa cưới, mà lòng khổ như phải nâng một người vợ già, ốm đau liên miên mấy tháng trời.

Thu nằm đó, lòng băn khoăn chờ đợi cái gì nàng không rõ, nhưng tin chắc không phải như thế rồi thôi.

Bỗng một tiếng soạt trong lá khiến cả hai giật mình ngó lại.

Lá xanh như một tấm màn giấy bỗng bị xé rách một lỗ và nơi lỗ rách ấy một mặt người lộ ra. Đó là một Sơn nữ không giống người trong mộng chút xíu nào cả. Nàng không trắng, không đẹp, mắt nàng không mơ huyền mảy may nào; nàng cũng chẳng ngây thơ nhìn người đàn ông đất Kinh như ông Ký đã mộng thấy. Ông đang vừa ra khỏi một thất vọng lại đâm đầu vào thất vọng khác nữa! Người sơn nữ vạch lá bước tới, không ngại ngừng như ta, trước cảnh thân mật của người khác.

Hồn hoa ơi, không lẫn trốn nữa à? Áo mộng ơi! Bầy hùa nhau mà ra mặt một lượt, bổ tới như những đợt sóng mạnh xô ngã người đang đứng nơi bãi cát nhìn xa ra khơi mà mơ hão những chân trời lạ, những nước non huyền diệu ở đâu đâu!

Để đỡ khó chịu, ông Ký hỏi bậy một câu, không mong người kia hiểu:

- Ở đây có lan đen không chị? Sơn nữ nhìn ông giây lát rồi đáp:
- Có, thầy hỏi làm chi?

Tiếng Việt đúng giọng của người này khiến đôi bạn ngạc nhiên. Ông Ký nói:

- Tôi muốn tìm lan đen, chị làm ơn chỉ giúp.
- Đi theo tôi.

Đôi bạn uể oải đứng lên sau lời mời xẵng lẽ này. Lá rừng khép lại sau lưng họ như muốn lấp nẻo vào quê hương của lan lạ.

Đến một khu rừng kia, thiếu nữ dừng lại và làm thinh, lấy tay chỉ lên cây:

- Ôi! Lan đen sao mà nhiều như dế sau trận mưa đầu mùa. Ông Ký choa mắt không biết chọn chùm nào. Ông lại nghe hết thích hoa đó nữa. Không có thì ham, có rồi thấy cũng chẳng thích mấy. Có nhiều quá lại phát ngấy lên.

Ông Ký hỏi:

- Làm sao mà mang về cho chắc sống chị? Về rồi trồng đâu?
- Không, không trồng ở đâu được cả. Không đem về mà sống được.
- Tôi thấy họ chặt luôn nhánh cây mà nơi đó nó bám, nhưng rồi nhánh cây khô, hết nhựa, nó chết đi.

Cô sơn nữ cười ngất:

- Nó có ăn nhựa cây như chùm gởi bao giờ đâu. Nó chết không phải vì nhánh hết nhựa, trái lại nữa.
- Chó nó ăn gì?
- Nó ăn vỏ cây chết nên... Ông Ký bỗng nhớ lại một câu của nhà văn Michelet: "Giống lan uống sự chết, sự chết ấy tạo sự sống cho nó". Ông chận sơn nữ mà nói:
- Nếu nó ăn cây chết thì chặt nhánh cây về là đúng lắm rồi.

Sơn nữ mỉm cười:

- Chùm gởi ăn nhựa cây sống nên sống bám vào cây đó là phải. Nhưng lan ăn vỏ cây chết rồi còn phải tạo lấy sự sống cho mình, nên không phải chỉ sống gởi là đủ. Còn phải có khí hậu nào, hơi gió nào và một vụn thứ bí mật khác nữa mà ta không biết. Ông Ký bỗng giật nảy mình, nhìn lại Thu đang trở mắt soi mói người thiếu nữ Thượng.

Một cô gái ăn chơi sơn trẻ, sẽ vui lòng thỏa chí bám vào ông như chùm gởi bám vào cây sống. Ông sẽ chết trước chùm gởi và khỏi đau khổ mà thấy người đẹp héo sâu. Nhưng Thu, một khi bám vào vỏ cây già cỗi của ông, chưa chắc đã đủ điều kiện để tạo sự sống cho Thu. Ông lặp lại trong trí lời sơn nữ: „Còn phải có khí hậu nào, hơi gió nào và một vụn thứ bí mật khác nữa mà ta không biết“. Không, vô ích, cuộc hôn nhân kỳ lạ của ông và Thu! Ông vừa thất vọng sau cái hun trên tóc, ông không nên mò đến một thất vọng lớn lao nữa.

- Thôi, cảm ơn chị nhé, tôi thôi không mang lan về nữa. Nói rồi ông ra hiệu cho Thu theo, không nắm lấy tay nàng mà dắt đi như ông đã sung sướng làm mấy bữa rày.

Khí hậu Khí hậu! Ông lặp lại mãi hai tiếng ấy trên đường về. Khí hậu nhà ta là những cuộc chạy áp phe quay cuồng. Rồi vài năm nữa đây, nó sẽ là khí hậu tu viện

của một ông già lùn về quê. Cả hai lối sống đều không hợp với Thu, nàng cần không khí vui tươi hơn là những con số, những kiện hàng, và cần không khí trẻ trung hơn là một khu vườn ở nhà quê trong đó chủ nhà dưỡng lão. Ra đến lối mòn, ông nhìn Thu rồi ngập ngừng giây lát, ông đánh bạo nói:

Thu, cháu ơi, chú thấy chú đi sai đường lạc nẻo sâu lắm rồi. Nhưng trở lại còn hơn liều tiến đến miệng hố. Cháu nghĩ sao?

Thu kinh ngạc đến tột độ. Sau một phút nhìn ông Ký nàng bỗng chợt hiểu. Nàng ngồi phệt xuống cỏ ôm đầu khóc mùi mẫn. Người con gái đi đường sương. Và nếu phải trở bước thì khó khăn thay.